

[Thøstrup.]

ene trin i denne række af bevillinger ikke indebærer, at man forudsætter, at det næste også vil blive givet. Vi bevilger først og fremmest projekteringen for at se, hvor dyrt byggeriet vil blive, og for at vi derved kan få grundlag for et skøn over, om vi har råd til et sådant byggeri. Ingen har lov til at regne med, at projekteringen fører byggeriet med sig. Jeg synes også, at man, hvor inventarudgifter er større end i almindelighed, burde gøre finansudvalget opmærksom derpå, inden man går til selve byggeriet. Jeg henviser her til inventarudgifterne i patent- og varemærkeinstitutionen, som vi havde for nylig, og som unægtelig var lidt af en overraskelse for finansudvalget.

Vi står i Lundtoftesagen over for en lov og flere finansudvalgsbevillinger, hvor finansudvalget ikke havde nogen som helst mulighed for at forudse, hvilket omfang byggeriet ville tage, og vi har for nylig stået over for en anden sag, den om Jonstrup seminarium, hvor noget lignende var tilfældet.

Disse sager giver mig anledning til at sige, at det er afgørende i forholdet mellem på den ene side regeringen og administrationen og på den anden side folketinget og finansudvalget, at man er ærlig over for hinanden, og at regering og administration ikke søger at lokke finansudvalget og folketing ind i byggerier og i udbygninger, som i virkeligheden er langt dyrere og langt mere omfattende, end man fra først af kan forudse.

Og må jeg så nævne et andet område end byggeriet, nemlig lønningssagerne, hvor de bevilgende myndigheder gang på gang er blevet stillet over for forhøjelser eller ekstraydelser, der i sig selv var lidet omfattende, men som indebar millionudgifter i de følger, de havde, fordi en række andre tjenestemandsgupper så kunne komme og forlange tilsvarende forbedringer.

Finansudvalget sendte den 26. f. m. på baggrund af Lundtoftesagen en skrivelse til finansministeren, hvori vi henstillede, at sager, som forelægges udvalget, og som vedrører udgifter, der skal afholdes over flere finansår, bl. a. indeholder et nærmere specificeret rammebeløb fordelt over de enkelte finansår med nærmere opgivelse af,

hvad der forventes udbetalt i det løbende finansår, samt at ændringer i projektet, som medfører forskydninger i hovedposterne, kun kan ske med tilslutning af finansudvalget. Den højtærede finansminister har i en skrivelse af 23. d. m. svaret, at han principielt er enig i de af udvalget anførte synspunkter, der også svarer til den af finansministeriet fulgte praksis, og at han har indskærpet samtlige ministerier og styrelser, at de anførte retningslinjer nøje bør iagttages. Jeg takker den højtærede minister for dette svar.

Finansudvalget er jo ikke en samling af eksperter på statsstyrelsens forskellige områder, men ganske almindelige mennesker, der — for at bruge en gammel politisk vending — er taget fra ploven, fra værkstedet og fra kontoret uden særligt kendskab til de mangfoldige, indviklede spørgsmål, de stilles over for i finansudvalget, og uden særlig regnskabsmæssig kyndighed. Men vi har over for eksperterne nogle ganske bestemte og meget vigtige opgaver:

For det første skal vi ud fra et almindeligt skøn bedømme, om det forslag, vi får forelagt, er rimeligt og fornuftigt; for det andet skal vi ud fra samme skøn over landets almindelige forhold bedømme, om det er rimeligt at afholde denne udgift nu, og for det tredje skal vi ud fra det samme almindelige skøn bedømme, hvor store udgifter landet til enhver tid kan bære.

Det er muligt — jeg nægter det ikke — at føre finansudvalget bag lyset eller lokke os på gatis, hvis man fra administrationens eller fra en ministers side har dette til hensigt. Til gengæld kan vi så, når sagen kommer frem — og den kommer jo altid på et eller andet tidspunkt frem — drage de pågældende til ansvar. Jeg henstiller indtrængende, at vi undgår den art konflikter. Vi kan have hver sine meninger, men alle vi, der på en eller anden måde har med landets styre og administration at gøre, er bedst tjent med, at vi er åbne og loyale over for hinanden. Det har til enhver tid betydning, og det har sikkert i denne tid den allerstørste betydning.

Med udgangspunkt i det, jeg har sagt, går jeg og mit parti ud fra, at det beløb, som dette ting fastsætter som rammebeløb, ikke overskrides. Vi går endvidere ud fra, at det nøje bliver overvejet, om et beløb